

GLASNIK

AVSTR. KRŠČ. TOBAČNE DELAVSKE ZVEZE

Izhaja vsak petek

Uredništvo:
Kopitarjeva ulica 6

Naročnina znaša:
celoletna . . . K 4.—
pololetna . . . K 2.—
četrletna . . . K 1.—

Posamezna številka
stane 10 vin.

Št. 48.

V Ljubljani, dne 1. decembra 1916.

Leto IX.

Pozdrav Njega Veličanstvu cesarju!

Zapustil bojno si polje
Se vrnil v stolno mesto,
Da z roko lajšal bi solze
In ljudstvo vodil zvesto.

Pozdravljen sredi carskih vrat,
Oj svetli car, oj mili car,
Pozdravljen nam stotisočkrat,
Naš oče in vladar!

Pozdravlja stari Te Triglav,
Pozdravlja bistra Sava,
On ded pravečen, čvrst in zdrav,
In ona živa, zdrava!
Pozdravlja Te
Proslavlja Te
Triglava siva glava
In hči mu, bistra Sava.
Pozdravljen sredi carskih vrat,
Pozdravljen car stotisočkrat!

Tvoj ded od nas pred šest sto let
Prejel je v last ta krasni svet;
In te mogočne svete zveze
Razdrle niso viher jeze,
Razrahljal ni je časov tek,
Le krepčal jo je vek na vek.
Pač mnog je ljut vihar divjal
Po poljih naše domovine;
A narod naš ni trepetal,
Ni v vernosti omahoval
Do carske rodovine.
Le vprašaj gore, dole, griče,
Zvestobe naše vsi so priče;
Glej mesto, grad in trg in vas,
Povsod udanosti dokaz!
Poglej na davna polja bojna:
Na dnu krvavih teh grobov
Krdela hrabra spé nebrojna,
To čete Slave so sinov.

Za dede Tvoje in očete
So lile kri te hrabre čete.
Pač so zasuli dede v grobe,
A njih krepost zamrla ni;
Njih hrabrosti in njih zvestobe
Ponosni dediči smo mi.
Le glej bojišča naših dnij,
Tam zá Te mi smo lili kri.

Ta krasni svet, ta vrli rod
Pač zlate vreden je usode
Od Tebe, carski naš gospod,
Naš rod naj zlate dni dobode!
Zaupno kot na dede sled
Na Té mi vpiramo pogled:
Osreči, mili car, osreči
Naš narod Te srčno ljubeči,
Da srečen rod naš in naš svet
Slavil Te bo še poznih let.
A mi zdaj prisegujemo,
Da radi Ti žrtvujemo
Blago in kri.

Če vstal bo spet vihar srdit,
Le naj hrumi, le naj besni,
Rešilni meč, branilni ščit
Ti bomo mi.
Srčno mi planemo na boj
In zmanemo sovražni roj,
Pojoč sred bojnega viharja:
Bog živi dom, Bog živi carja!

Dunaj, 27. novembra. Cesar je izdal sledeče povelje armadi in mor-
narici:

**Hočem, da se prišteva Moj prvorojenec, ki Mi ga je darovala božja
Milost od zdaj naprej Moji vrli junaški vojni sili in ga imenujem vrhovnim
imejteljem Mojega pešpolka št. 17, ki bo od zdaj dalje nosil ime »Cesar-
jevič«.**

Dunaj, 24. novembra 1916.

Karel.

Cesarju Karlu I.

Zadnja številka letnika XI. je pri-
nesla čitateljem tužno vest o smrti ce-
sarja Franca Jožefa I. Uvodna stran
je bila posvečena Njegovemu spominu.
Prva številka »Naše Moči« v XII. let-
niku prinaša pozdrav nove mu vla-
darju, novi zvezdi vodnici avstrij-
skih narodov — Njega Veličanstvu
Karlu I.

Čudovito naključje! Ali naj nam bo
pomenljiv simbol? Blisk svetel v tež-
kih dneh? Želimo si in upamo vsi, da
mora priti nanovo sličen in še veličast-
nejši trenutek prej ali slej, kakor ga
opeva v vzvišenih glasovih — goriški
slavček, Simon Gregorčič l. 1883.

Umrlí presvetli cesar je tistega leta
z blagopokojno svojo soprogo cesarico
Elizabeto stopil prvič v našo sredo v
trenutku, ko je ves slovenski rod sla-
vil šeststoletnico združenja svojih po-

krajin pod habsburškim žezlom (Al-
breht I., 1282—1308). Tiste dni so vris-
kala zvesta naša srca po vsej širni do-
movini, zlasti kranjski vojvodini. In
dvignil se je goriški pevec in zapel v
čast Najvišjega gosta — himno o lepoti
slovenske domovine in zvestobi Slo-
vencev do smrti od nekdanj in za veko-
maj:

»Le glej bojišča naših dni,
Tam zá Te mi smo lili kri.«

Ali se ni do pičice obistinila poeto-
va prisega:

»A mi zdaj prisegujemo,
Da radi Ti žrtvujemo
Blagó in kri!«?

In ali ni povsod in vedno v najhuj-
ših odločilnih bojnih metežih odmeva-
lo v dejanju in v srcih in iz ust:

Srčno mi planemo na boj
In zmanemo sovražni roj,
Pojoč sred bojnega viharja:
Bog živi dom, Bog živi carja!«?

Kako krvavo pisana je povest naj-
manjšega v Tvoji monarhiji, o pre-
svetli cesar! Kako res pojo naši zvo-
novi širom cele slovenske domovine, v
prvi vrsti — kranjske vojvodine. In
težko resni, žalostno doneči so glasovi
še živečega našega pesnika velikana:

»Hotel nekda sem, da bi se razširila,
da bi razpela svoj krog čez zemljo —
glej, in zdaj vidim: silna, brez-
mejna si,
v daljo kot seme razsipaš
svoj plod.«

Przemyslany, Gródek, Karpati,
Dnjester ves krvavi, tirolske in itali-
janske strmine, Oslavje, Podgora, Do-
brdobska krševina... **To so naše neme,
a do neba vpijoče priče**, kako umirajo
junaki naših planin in naših ravnin od
Murskega polja do soških vrtov, kako
umirajo tisti sinovi, katere opeva poet
v svoji »Dumi«:

»Pa so ramena in pleča kot
skalle,
tilnik — naloži mu breme nasilnik —
nosil ga bo in ne bo se kri-
vil;
pa so srca tiha in močna —
njihov ponos je brez besed;
pa so možje —
**kot da se niso rodili iz matere,
kot da goram se iz bokov izvili so.**«

To so tisti naši fantje in možje, ki
si jih Ti, presvetli vladar, pred vsem

svetom, posebno pa v zagovor in pri-
znanje največje, najplemenitejše na-
klonjenosti sam ovekovečil s svojim
prvim cesarskim poveljem — armadi:
»Cesarjevičevi fantje in možje.«

To je nam hladilo in zadostilo tež-
ki rani, kakor ga ni nihče mogel pri-
čakovati. Saj smo tako majhni...
Tvoja beseda grmi velevajoče
po vsej monarhiji: »Prvi in izbrani, iz-
voljeni vseh večjih, močnejših, vpliv-
nejših narodov!«

Hvala Ti za tako odlikovanje — s
prvim činom vladarske svoje preudar-
nosti!

Pojoč — so in bodo branili prestol,
bodo Tebe in najdražje Tvoje — cesar-
jeviča.

gosti miru, čim bodo dopu-
ščali to čast našega orožja,
življenjski pogoji Mojih dr-
žav in njunih zvestih zavez-
nikov in trma naših sovraž-
nikov.«

Zaupamo popolnoma Tvoji vladar-
ski obljubi:

»Svojim narodom hočem biti pra-
vičen in mil knez. Spoštovati ho-
čem njihove ustavne svobo-
de in druge pravice in skrb-
no čuvati **enakost pravice za vse**.
Neprestano se bodem trudil,
da bodem pospeševal nra-
vstveni in dušni blagor Svo-
jih narodov, da bodem ščitil
svobodo in red v Svojih dr-
žavah, da bom varoval vsem
prebivajočim udom družbe
sadove poštenega dela.«

Tako se glasi slovesna Tvoja beseda
ob velevažnem zgodovinskem tren-
utku celokupne monarhije, ko mlade
roke jemlje krmilo državne ladje.

Tvoj program je in ostane i naš
program: Zvestoba, enakost pravice za
vse, varstvo sadov poštenega dela. To
je komentar gesla vladarske Tvoje hi-
še: »Iustitia fundamentum regnorum!«

Zvestoba načelom v dejanju, ena-
kost pravice za vse in povsod in var-
stvo poštenega dela in poštene volje:
to hočemo v novem letniku odločno in
vedno poudarjati, ker vemo, da se bliža
tisti osodepolni trenutek, ki odloči —
usodo narodov. Torej tudi našega —
Krpana!

Trdno upamo, da bomo res peli v
bodoče:

»Vremena bodo Kranjcem se zjas-
mile,
Jim milši zvezde kakor zdaj sijale,
Jim pesmi bolj sloveče se glasile«
in da za veke mine stara naša bol:
»Obložile očetov razprtije
S Pipinovim so jarmom sužno ramo;
Od tod samo krvavi punt poznamo,
Boj Vitovca in ropanje Turčije.«

Skopuh.

H. Conscience.

Na pustem Samostanskem dvoru
je bilo popolnoma drugače. Tako pu-
sto in dolgočasno je bilo v hiši odkar
je Cecilija odšla.

Kmetje, ki so delali na polju, tudi
po dva dni niso videli odpreti vrat.
Bali so se skrivnostne hiše z razpadli-
mi stenami in s pobitimi šipami. Le
najsrčnejši možje so se upali zvečer
hoditi mimo hiše.

Stric Jan že dvakrat po vrsti ni
prišel v nedeljo v cerkev. Vsakemu, ki
je vprašal Tisa, kaj da je z njim, je re-
kel, da leži doma, ker ga muči protin.

Če so tudi vedeli, da je starec
prejšnje čase večkrat bolehal na tej
bolezni, le Tisu niso verovali. Zanimali
se pa le niso posebno, ker so starca
radi njegove skoposti sovražili. Le Ce-
cilija se je zanimala zanj. Britko je
plakala, ko je slišala, da je bolan.

Sredi tedna zgodaj zjutraj je bilo.
Tis je sedel v Samostanskem dvo-
ru pred ognjiščem, na katerem je pla-

polal precej dober ogenj. Na ražnju je
pekel precej velik kos mesa; od časa
do časa ga je namakal v krožniku s
sirovim maslom.

Ko je spekel pečenko, jo je nesel
Tis na mizo in se zadovoljno režal, ko
jo je jedel. Krožnik in kruh je zaprl na
to v jedilno omaro, skrbno si obrisal
usta in se nato mirno usedel k ognji-
šču.

Z vilicami je poizkušal, če je že
kuhana zelnjava, ker še ni bila, je go-
drnjal:

Kosilo strica Jana je res izvrstno.
Misli, da ga bo ozdravilo kakor kako
domišljavo dekletu pričakuje, da se pu-
sti želodec varati. Kdo li je bil tisti
osel, ki je izdal knjigo, iz katere črpa
svoje recepte? Cikorijne koreninice in
koprive naj podele starim udom nove
moči! Koprive naj bi iskal, da bi opo-
zoril ljudi. Druga zelenjava je ravno
tako dobra. Še na smrtni postelji sko-
pari! A kaj meni to mari! Saj nisem tu,
da ga oviram. Če poizkuša, da živi
brez jedi: dobro! Čim preje se tega na-
vadi, tembolje! Začetkoma nisem niti

pričakoval, da bo to še tako dolgo tra-
jalo, a njegovo življenje je tako trdo-
vratno, kakor življenje kake mačke.«

Strmel je nekaj časa v ogenj, nato
je počel misliti. Še resnejši je postajal
njegov obraz; šepetal je:

»Da, tako trdno je njegovo življe-
nje, kakor kake mačke. Kdo ve, koliko
časa bo luč še gorela. Sedim in se nor-
čujem kakor norec in prodajam lisja-
kovo kožo, ko še lisjaka nisem ujel. Na-
jemnik Klaes mi je danes zjutraj pri-
povedoval, da sta vprašala učitelj in
župnik, kako se godi starcu. In še ta
babcica, ki povsod klepetala, le ona je
kriva, da me kmetje ne trpe. Dvajset
korakov nisem šel danes zjutraj od
hiše, a že je stala beračica in me opa-
zovala. Ne vem ničesar, a bojim se, da
mi lahko beračica še marsikatero na-
gode. Kaj če prideta enkrat učitelj in
župnik sem in zahtevata, naj ju pe-
ljem k stricu Janu? Oporoko imam,
glavni dedič sem, to vsaki ve, a kdo
ve, kako bi lahko še na starca vplivali.
Posebno župnik, hm...«

Dualizem — splošno priznan.

V Avstriji se je nahajala vrsta politikov, ki se je iz prav upoštevanja vrednih razlogov ogrevala za strogo centralistično združenje vseh sil monarhije in ki se je le s težavo mogla ujetiveti v misel, da bi naj obstojali na tej in oni strani Litave dve posebni državni oblasti. Toda ta rod je preminul in zadnji zagovorniki, ki so se ga oklepali, so čuli še v grob grmeti marsikatero krepko jezno in zasmehljivo besedo. Mi moderni Avstrijci ne mislimo tako hudo o teh starih Avstrijcih, ker lahko dounevamo in čutimo domoljubne nagibe, ki so jih pri tem rodili.

Ali oni in njihova življenjska vsebina so za nas današnje politike mrtva in pokopana stvar. Dualizem ne tvori za nas nobenega vprašanja več, je pač vsakemu »da« in »ne« odtegnjeno, končno veljavno politično dejstvo. O tem ni med avstrijskimi strankami nobene razlike v naziranju. Dasi sicer pri nas vlada pisana razno-terost narodnostnih in političnih programov, vendar pa vlada v brezpogojnem priznavanju državnopravnega razmerja med to in onostransko položno absolutna edinost.« —

Beležimo to absolutno edinost in počakajmo razvoja, ki modificira to brezpogojno priznavanje.

Avstrijo je spravila svetovna vojna sila v tir — razvoja. Mogoče je bilo treba toliko krvi, da prikljije post tot discrimina rerum bridko drago spoznanje, v kateri smeri edinole mora iti njen razvoj, da se prikaže preroben ptič Fenis. Upamo, da logika naravnih zakonov prinese v kljub trdoglavim kalinom — »Novo Avstrijo«, Avstrijo vseh in ne samo dveh narodov v smislu tistega lepega teoretičnega programa vseučiliškega profesorja Brockhausena na Dunaju ob pričetku lanskega novega leta. Pa o tem še.

Sloga v kranjski S. L. S.

Dne 21. t. m. je zboroval izvršilni odbor S. L. S. Načelnik S. L. S. je dejansko umaknil svoj predlog glede izključitve poslancev dr. Kreka in Jarca. Zborovanje izvršilnega odbora je izzvenelo v sporazumu, slogu. Opozicija, kakor tudi vodilni krogi v stranki, so bili mnenja, da bi bil razdor v stranki v sedanjih težkih, važnih in odgovornih časih za slovenski narod poguben. To je bila vodilna misel — in necessarius unitas — ko je potrebna skupnost, edinost, — ki je dala pečat vsemu zborovanju. Cenimo veliko požrtvovalnost, samozatajevanje in idealizem onih naših ljudi, ki stoje tudi po sprejetem novem poslovniku strankinem res s celim srcem in z vso dušo na resničnopravi naši ideji globoke katoliško-narodne ideje in demokracizma in **vedo**, katera pot je prava.

V tem za naš narod velevažnem zgodovinsko odločilnem momentu pozdravljamo edinost v S. L. S., ki je najmočnejša stranka na Slovenskem in ki nosi zato glede na bodočnost našega slovenskega naroda veliko breme odgovornosti. Opozarjamo pri tem, da se je pri posameznih vodilnih krogih večkrat grešilo v prašanjih naše narodne, verske in demokratične ideje. Tu ne smemo nič govoriti, — »križ čez vse!« —; ampak tukaj je treba samo eno — errata corrige — kar ni bilo prav — popraviti! Znak plemenitih duš je, da se zavedajo, kako so grešili, jo pripoznajo in tudi popravijo.

Imamo sedaj ožji odbor v stranki, ki nam daje nekaj nade in upanja, da dobimo v stranki zopet parlamentarno življenje, ki je temelj vsake resnično novodobne demokratične vlade. Kdor bi hotel orati v poostrenem absolutizmu, ta ne bi poznal, ali pa ne bi hotel poznati naših katoliško-narodnih, demokratičnih načel . . .

Zavedajmo se velikega cilja, za katerega dosego je stranka le okvir in sredstvo. Cilj pa je in ostane: udejstvitev kulturnega programa slovenskih katoliških shodov.

Želimo, da se bodo upoštevala temeljna načela naše stranke — globoka vera, ljubezen do naroda, demokratični naš ustroj — vsa naša vodilna strankarsko politična nit.

Vsaka kršitev tega načela in tudi absolutizem — bi pomenila razdor in mogoče tudi razpad stranke.

To naj ostane dobro v zavesti tistih, katerim je dana oblast v roke.

V tem smislu pozdravljamo **edino**, **močno**, **veliko** kat. nar. demokratično S. L. S.

Novičar.

Pogreb rajnega cesarja, Franca Jožefa I. je bil 30. t. m. na Dunaju veličasten, sijajen. Dokazal je kako so rajnega cesarja vsi narodi ljubili in spoštovali in mu ostali zvesti tudi preko groba.

Novi naš cesar Karel bo prisegel na ustavo v navzočnosti obeh zbornic državnega zbora. Kronan bo decembra kot ogrski kralj v Budimpešti.

Državni zbor bo, kakor vse kaže, pričel kmalu redno delovati. Vlada je že ukazala, naj se izseli špital iz državnega zbora.

V Nemčiji bodo predložili državnemu zboru postavo »domovinske službe«; ki je podobna naši postavi o vojnih dajatvah. Hervé, nekdanji pristaš miru, zdaj najhujši vojni hujskač v Franciji, že zahteva, naj sledi tudi Francija zgledu Nemčije s podobno postavo. Nemška vlada dela na to, da se nova postava uveljavi že 1. januarja 1917.

O miru se zdaj precej piše. V Rimu zelo občuje španski poslanik s sv. očetom. Pravijo, da se sv. oče, španski kralj Alfonz in predsednik Združenih držav Wilson živahno posvetujejo, kako bi bilo mogoče spraviti vojskujoče se države. Angleški vojni hujskači, to so taki ljudje, ki jih vojska bogati, so razljučeni, ker se Američani zelo zavzemajo za mir.

Odstopil je nemški državni tajnik zunanjih stvari Jagow. Zdaj med ministri, ki so vodili zunanje posle tistih držav, ki so zaplenete v svetovno vojsko, ko se je vojska pričela, vodi le še angleški zunanji ministri Grey zunanje posle; kar bo pač državnikom, ko se bodo enkrat vsedli k zeleni mizi, zelo olajšalo delo, ko se bodo pogajali o sklepanju miru.

Z bojišč. Na frančoškem in na laškem bojišču ni bilo živahnjših bojov. Močno se pa bijejo v Rumuniji in v Macedoniji. Armade osrednjih velesil so prikorakale na vlaško ravan čez Transsilvanske planine in čez Donavo in, kakor vse kaže, hite proti glavnemu mestu Rumunije: Bukarešti. To mesto so že enkrat, namreč l. 1854 avstrijske čete zasedle. V Macedoniji so se bile večje bitke, napade nam sovražnih armad so naši zavezniki odbili. V Karpatih so pričeli napadati Rusi.

J. S. Z.

Lep uspeh je doseglo naše strokovno organizirano delavstvo v Tržiču. V Kozinovi tvornici so zahtevale delavke, naj se jim izboljšajo plače. Tvrdba je ugodila tisti skupini delavk, ki so prosile, naj se jim plače zvišajo; pravično bi pa le bilo, da tudi ostale tvornice črevljev v Tržiču svojemu delavstvu plače izboljšajo. Saj ravno v vojski delajo tvornice črevljev velikanske dobičke. Beležimo tudi, da so razne veletvrdke v Tržiču darovale velike vsote občinski aprovizaciji.

Glavobol je zlo, ki se vedno povrača. Kogar muči ta nadloga, lahko računa z bridko resnico, da se bolečine v dobi osmih ali štirinajstih dni, treh ali štirih tednov zopet povrnejo. Pojavljale se bodo pa zato, ker je glavobol ponavadi živčno trpljenje. Če so torej bolečine nastopile, se lahko ubranimo njih povračanja samo, ako ojačimo in pomirimo živce. Mnogo tisočem od glavobola preganjanim osebam je pri tem izbornu služil Fellerjev blagodišeči, živce pomirjajoči, bolečine tolažeči rastlinski esenčni fluid z znamko »Elza-fluid«. Glavobol izvečine odstrani takoj in zabrani, da bi se povrnil. Kdor na izprehodih, potovanjih na prostem hoče imeti pri roki takaj učinkujoče sredstvo, naj bi Fellerjeva stogla proti migreni vedno nosil v žepu. Ako je glavobol posledica slabe prebave ali zagačenja, uživajte Fellerjevo voljno odvajajoče rabarbarske kroglice z znamko »Elza-kroglice«. Predvojne cene: 6 škatlic stane 4 K 40 vin. franko, 12 steklenic Fellerjevega »Elza-fluida« 6 kron franko, 1 stogla proti migreni zraven pridejan 1 K. Naroči se naravnost pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elza trg št. 264 (Hrvatsko). (6)

Glasknik

Avstrijske krščanske tobačne delavske zveze.

Tobačno delavstvo v okrilju »Avstrijske krščanske tobačne delavske zveze« bo pomolilo v sredo dne 5. decembra za nepozabnega rajnega cesarja Franca Jožefa I. V križevniški cerkvi bo ob 6. zjutraj črna peta sv. maša z biljami. Tobačno delavstvo se vabi, naj se sv. maše zadušnice častno udeleži.

Težave. »Frankfurter Zeitung« poroča 15. nov. z Dunaja: Prebivalstvo le z malim zaupanjem pozdravlja nov prehranitveni urad. Reformo je prejšnje ministrstvo toliko časa zavlačevalo, da so zdaj po spravljeni letini velike težave pri rekviziciji. Boj za vodstvo urada je tudi pod sedanjim kabinetom odprl takoj globok pogled v uradni ustroj, da je nezaupnost docela umljiva. Uradu podeljene pravice presoajo sicer prav ugodno in tudi prezident Hakstein velja za izbornega organizatorja, težave pa tiče na političnem polju. Vprašanja o prehranitvi ni nikakor možno razrešiti, ako se prav trdo in brez obzira ne stopi proti najmočnejšim interesnim skupinam, bankam in veleposestvu, ako se ne omeji lastninska pravica. Ker je Höckstein podrejen ministrskemu predsedniku, pade boj proti nesocialnemu početju gotovih vplivnih činiteljev končno le v roke dr. Koerberja, ki bo seveda imel v ljudstvu tako oporo, kakor še nikoli poprej.

Magistratni svetnik dr. Ehrenberg je 17. t. m. poročal na konferenci načelnikov dunajskega magistrata, da se je od 7. t. m. preskrbovanje s krompirjem zopet poslabšalo. Od 283 vagonov, ki jih je obljubila vlada za dnevno oskrb, jih je prišlo zadnjih deset dni a dan le četrtina ali petina, istega dne pa samo — 20 vagonov.

»Grazer Tagblatt« 21. nov. poroča, da je zopet nastopilo pomanjkanje krompirja. Vreme in dovoz sta vzrok. — Iste težbe se čujejo iz Maribora. V Monakovem je velika težava s krompirjem, kakor poročajo »Münchner N.

Nachrichten«. — V budapeštanskem okrožju pa je radi pomanjkanja kave prepovedana črna in bela kava. — S soljo in petrolejem je tudi od dne do dne večja težava. Na Dunaju imajo le tretjino potrebne množine petroleja. — Iz Gradca in z Dunaja se oglašajo dalje tožbe, da je kruh postal znatno slabjši.

Človek bi mislil, da se danes res le banke prav dobro počutijo. Kaj še! 19. t. m. je prehranjevalni urad, ogrski namreč in ne avstrijski, zasegel v javnih budapeštanskih skladiščih in pri raznih spedijskih firmah navrhano množino sarin. Gre za en milijon škatlic, ki so se bile podražile od 60 v. na 3 K 60 v. Policija je dognala, da je bilo 10.000 zabojev last teh bank: Ogrsko-češke industrijske banke, Anglo-avstrijske banke, tržaške filialke Prometne banke, Prometne banke in Ogrske trgovske kreditne banke. Vložili so proti njim tožbo radi navijanja cen. — Upamo, da ne bo prehudo. —

V ljubljanskem občinskem svetu 28. t. m. je podžupan dr. Triller povedal, da Ljubljana ne dobi moke in drugih živil. Župan in podžupan sta, kar je popolnoma upravičeno, prosila, naj se na prebivalce pomirjevalno vpliva. Reklo se je, da Ljubljana trpi pomanjkanje, ker mora Kranjska preskrbovati Trst. Preskrba z živili je posebno zdaj silno važna reč; ne vemo, zakaj je zdaj v Ljubljani tako slabo preskrbljeno za živila, to pa vemo, da je ta teden dobil na Dunaju vsak pol kg moke, kakor tudi prejšnji teden. Vemo tudi, da dobivajo v Gradcu po četrt kg moke. Zakaj je v Ljubljani tako slabo preskrbljeno za živila, je reč, ki jo ne preiskujemo; a zdi se nam pa le, da je gospoda na ljubljanskem magistratu, ki je prevzela aprovizacijo, premalo agilna in da se zanaša preveč na se, mesto da bi poiskala stika, recimo tudi z našim državnozbornim klubom. Sila kola lomi, gospoda, če tudi aprovizacija, kakor pravite, ni politikum. In ker ni politikum, se tim lažje obrnete na naš državnozborni klub...

A. & E. SKABERNÉ, Mestni trg šte. 10

Velika zaloga manufakturnega blaga, različno sukno za moške obleke, volneno blago, kakor ševijoti, popelin, delen, itd. za ženske obleke. — Perilno blago, cefirji, kambriki, batisti v bogati izbiri. Različno platno in šifoni v vseh kakovostih in širinah; potrebšine za krojače in šivilje. Flanelaste in šivane odeje, različne preproge za postelje, kakor tudi cele garniture. — Novosti v volnenih in svilenih robcih in šalih. Namizni prtji, servijeti in brisalke iz platna in damasta. Priznana nizke cene!

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Uvodna pesem S. Gregorčiča ob priliki cesarjevega obiska l. 1883. je uvodoma in na nekaterih mestih drugod malo premenjena, kar pa nič ne tiče pesmi same. Toliko v pojasnilo radi principa — poštenosti!

KRIVDO

da bi pustili hirati otroka ali drugega trpina, noče nihče prevzeti na svojo pest. Slabotne, shujšane in bolne otroke okrepi takoj **Fellerjevo pristno ribje olje**, kajti ono jih ojači in napravi odporne proti boleznim. Malokrvni, žlezasti otroci in odrastli ga radi uživajo, ker je popolnoma brez okusa in duha. Doječe matere imajo po zaužitju tega olja veliko mleka za dojenčke in postanejo krepke. Čisto in res pristno olje najboljšje kakovosti ima jo izjavi več zdravnikov prednost pred vsemi mešanici in emulzijami, ker vsebuje več učinkujočih tvarin. Predvojne cene: 2 steklenici za 5 K poštnine prosto razpošilja E. V. Feller, dvorni lekarnar v Stubici, Elza trg št. 264.

Izdajatelj Fran Ullreich, Dunaj. — Odgovorni urednik Jože Gostinčar. — Tisk Kat. Tiskarne.

Najboljša in najcenejša zabava v Ljubljani je v

Kino Central

v deželnem gledališču.

Obiskujte vedno »Kino Central«, kjer se za mal denar dobi bogato razvedrilo!

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima v zalogi

jedilno olje, čaj, kakor tudi vse drugo specerijsko blago.

Oddaja na debelo!

Za Ljubljano in okolico je otvorila

mesnico

v semenišču v Šolskem drevoredu

kakor tudi

specerijsko trgovino

na Dunajski cesti šte. 30.

Kdor pristopi kot član h „Gospodarski zvezi“, dobi izkaznico, s katero ima pravico do nakupa v mesnici in trgovini.

Posebni oddelek za pletenine in perilo. Vse vrste spodnje obleke za ženske in moške, kakor: srajce, hlače, krila, bodisi iz šifona ali pa tudi pletene iz volne ali bombaža. — Največja izbira v nogavicah v vseh barvah kakor tudi v vseh velikostih za otroke. — Predpasniki najnovejših krojev iz pisanega blaga, šifona, lista in klota. Stezniki ali moderci od najcenejših do najfinejših. Fini batistasti, platneni in šifonasti žepni robci. — Zaloga gosjega perja in puha. Vedno sveže blago!

Velika skladišča v pram nadstropju